

Civil szervezetek állásfoglalása

Védelem nélkül maradnak a helyi értékek?

Nem értik a civil szervezetek a Fővárosi Közgyűlés 2009. augusztus 27-i ülésére készített előterjesztés* célját, amely szerint megszűnne a helyi (kerületi) védelem, és helyette minden épület védelméről a Fővárosi Önkormányzat döntene. Ez egyebek mellett azt jelenti, hogy a jelenleg helyi védelem alatt álló épületek védelem nélkül maradnak, és így bármikor lebonthatók. Továbbá a helyieknek nem lesz lehetőségük arra, hogy a számukra komoly értéket jelentő épületeket védelem alá helyezték. A civil szervezetek arra kérik a fővárosi képviselőket, hogy ne szavazzák meg a módosítást.

Mi szól a tervezett módosítás ellen?

A védelem elbírálásához komoly körültekintés kell, rengeteg munkával jár, tapasztalatok szerint nemegyszer egy évnél is tovább tart a döntéshozatal. Az ügyfelek mindenütt a közigazgatási döntések felgyorsítását kérik. Ennyi szabad kapacitása keletkezett hirtelen a fővárosnak?

A gyakorlat ezt nem erősíti meg. **A műemléki jelentőségű területekről szóló 2005-ös miniszteri rendelet után fél éven belül át kellett volna vezetni a megfelelő védelmi szabályokat a fővárosi szabályozási keretbe. Ezt a főváros – törvénytörő módon – a mai napig nem tette meg.**

Sajnos a tapasztalataink szerint a Fővárosi Önkormányzat, illetve a Települési Értékvédelmi Ügyosztálya általában nem kívánja védeni a most kerületi védelem alatt álló épületeket, tehát ezek mind védelem nélkül maradnának. Például a **Belső Erzsébetvárosban, a Nagydiófa utca 8. szám alatti, 150 éves, korábban jó karban tartott ház védelmét a főváros kétszer is visszautasította.** Ha nincs kerületi védelem, ezt az épületet azonnal lebontották volna.

A kétszintű önkormányzat rendszere nemegyszer rontja a beavatkozások hatékonyságát. Hiányzik az egységes, hosszú távú városfejlesztési gyakorlat, ellenőrizhetetlen helyekre folynak el a parkolási díjak, más szabályok érvényesek egy-egy utca páros, illetve páratlan oldalán – hogy csak néhányat említsünk az anomáliák közül. Ezen ésszerűtlenségek feloldásával kapcsolatban fővárosi lakosként azt tapasztaltuk, hogy két évtizeden át nem volt erős a Fővárosi Önkormányzat aktivitása.

Erősen vitatható, hogy az egységesítést éppen a helyi értékek ügyén kellene kezdeni. Hiszen **a helyi védettségről szóló kerületi rendeletek eddig sem csorbították a fővárosi, illetve országos hatáskört. Csak olyan objektumokra vonatkoztak, amelyeket egyéb rendeletek nem védtek.**

A kerületi önkormányzatok képviselőtestületeinek jogai széleskörűek. Eladhatják a közösségi tulajdont, hozhatnak jogszabályokat a saját területükön stb. A helyi védettség mechanizmusa a főváros megterhelése nélkül működött eddig. Mi szól hirtelen a helyi közösség érdekében

működő, a helyi örökség megóvására, továbbfejlesztésre érdemes értékeit védő helyi jogszabály megsemmisítése mellett?

A páratlan dunai panoráma már két évtizede a Világörökség része. (Ehhez sikerült 2002-ben az Andrássy utat is hozzákapcsolni.) A világörökségi terület és a védelmi zónák valóban számos kerületre kiterjednek. Itt tehát indokolt lett volna egy – azóta akár már a befejezéséhez közeledő – egységes felújítási-fejlesztési programot kidolgozni. Más országokban az elnyert címet iparkodnak minél előbb valódi tartalommal megtölteni: törvénnyel védik, egységes stratégiai terv alapján felújítják, gondoskodnak az ehhez szükséges forrásokról, ösztönzőkről. A fővárosnak húsz év nem volt elég még ahhoz, hogy előkészítse és a kormány elé terjessze a törvény tervezetét és elkészítse a szükséges programot.

A Települési Értékvédelmi Ügyosztály ugyan megrendelte a Világörökségi területekre vonatkozó Kezelő Szervezetről szóló anyagot, amely 2008 júniusára el is készült, de azóta senki nem törődik vele. Pedig a tervezet számos egyeztetést írna elő, amelyeket már régen el kellett volna indítani.

Végül pedig joggal kérdezik a civil szervezetek, hogy fogja-e a Fővárosi Önkormányzat a helyi szinten értékes, kisebb épületeket védeni, ha a **Városháza 500 méteres körzetében is rengeteg szomorú pusztítás történhetett eddig?**

Csak négyet említünk példaként:

- a Victoria Szálló túlépítése a budai Duna parton;
- a Budai Alsó rakpart kibővítésének terve, amelyet csak az UNESCO figyelmeztetése tudott megakadályozni;
- Belső-Erzsébetváros egységes hangulatának, építészeti-kulturális jellegének megőrzésével kapcsolatos fővárosi tehetetlenség;
- a Reáltanoda utcai műemlékház villámgyors lebontása.

Az alulírott civil szervezetek arra kéri a fővárosi képviselőket, hogy ne szavazzák meg a rendelet módosítását.

Budapest, 2009. augusztus 26.

Levegő Munkacsoport
Óvás! Egyesület
Nagydiófa Egyesület

* Javaslat az 54/1993. (1994.II.1.) Főv. Kgy. rendelet alapján helyi védettség alá helyezésre, illetve helyi védettség megszüntetésére, valamint az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 57. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés módosítása érdekében felterjesztési jog gyakorlására.
<http://www.budapest.hu/engine.aspx?page=tirhidden&command=showagendaitem&agendaitemid=68906>

Kapcsolat:

Levegő Munkacsoport

www.levego.hu

levego@levego.hu

411-0510

fax: 266-0150